

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci žalobcu: **J.**, .bytom X. proti žalovanému: **Sociálna poisťovňa ústredie**, so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta č. 8 o preskúmanie rozhodnutia žalovaného číslo 322-1910916409-GC04/09 z 9.októbra 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. októbra 2010, č.k. 20Sn/3/2010-34, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 12. októbra 2010, č.k. 20Sn/3/2010-34, **potvrdzuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie:

Krajský súd rozsudkom z 12. októbra 2010, č.k. 20Sn/3/2010-34, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 322-9414-GC-04/2009 zo dňa 4. februára 2010, ktorým bolo odvolanie žalobcu zamietnuté a potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš č. 700-1910916409-GC04/09 z 9. októbra 2009, ktorým pobočka Sociálnej poisťovne v Liptovskom Mikuláši predpísala žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe (ďalej len „SZČO“) poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity v celkovej sume 4656,59 eur za obdobie január až jún 2009 nakoľko mu nezaniklo povinné poistenie ako SZČO.

Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutia správnych orgánov sú vecne správne. Stotožnil sa s právnym názorom správnych orgánov, že advokát, bez ohľadu ako výkon advokácie vykonáva je považovaný za SZČO podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení a uviedol, že v preskúmanom prípade nebolo preukázané, že konkrétnej SZČO, ktorou je aj žalobca vykonávajúci prácu advokáta ako konateľ s.r.o., zaniklo povinné zmluvné poistenie zo zákona v súlade s § 21 zákona o sociálnom poistení. Poukázal na to, že aj v § 21 zákona č. 461/2003 Z. z. je uvedené, kedy vzniká predmetnej osobe nemocenské a povinné dôchodkové poistenie, v danom prípade, je tu stanovený príjem za určité obdobie, a to príjem z podnikania, z inej samostatne zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu, alebo výnos súvisiaci s podnikaním. Podľa názoru krajského súdu nie je možné konštatovať zánik poistenia aj pre prípad, že by východiskom bol názor, že príjem žalobcu – advokáta – fyzickej osoby nedosiahol 12-násobok vymeriavacieho základu, ale tento príjem dosiahla spoločnosť, v ktorej je konateľom a spoločníkom, teda právnická osoba, ako subjekt spôsobilý na právne úkony; avšak § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení upravuje príjem, ktorý je z podnikania alebo príjem z inej samostatne zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu, ktorým podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení je práve zákon o advokácii ako komplexná úprava, bez rozlíšenia formy výkonu advokácie. Konštatoval, že SZČO, ktorú má na mysli zákon o sociálnom poistení v § 5 písm. c/ je každá osoba, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedených v SAK ako advokát (každá fyzická osoba), a to bez ohľadu na to, akou formou vykonáva výkon advokácie, či samostatne alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Z tohto dôvodu nepovažoval pri rozhodovaní súdu za právne relevantné potvrdenie SAK vydané dňa 12. marca 2009 (podľa § 71 ods. 2 písm. k/ zákona č. 586/2003 Z.z.), v ktorom SAK potvrdila, že 31. júla 2008 zaniklo žalobcovi oprávnenie vykonávať advokáciu samostatne ako fyzickej osobe, a že od 1. augusta 2008 môže poskytovať právne služby len v mene a na účet spoločnosti, ktorej je konateľom. Uvedené stanovisko-potvrdenie (nie rozhodnutie) SAK nepovažoval za záväzné pre správny orgán ani súd. Nejde o rozhodnutie v zmysle § 198 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, ktoré by nadobudlo právoplatnosť, a ktoré by zakladalo právne účinky.

Proti rozsudku krajského súdu včas podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej a prvostupňového správneho orgánu zruší alebo zruší rozsudok krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Namietal, že ako advokát – SZČO podnikanie ukončil, pričom SAK potvrdila, že ku dňu 31. júla 2008 mu zaniklo oprávnenie vykonávať advokáciu ako fyzickej osobe. Vydané osvedčenie o zápise do zoznamu advokátov je podľa neho len zákonným predpokladom výkonu advokácie prostredníctvom inej formy a to prostredníctvom spoločnosti s ručením obmedzeným. Advokát, ktorý je zapísaný v zozname advokátov vedenom SAK, ale ako fyzická osoba advokáciu nevykonáva vo vzťahu k vytvoreniu vymeriavacieho základu na účely zákona o sociálnom poistení, potom nespĺňa atribúty SZČO, nakoľko nedosahuje príjem a ani nevykonáva činnosť sústavne, samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Slovenská advokátska komora potvrdila, že k 31. júlu 2008 mu ako fyzickej osobe zaniklo oprávnenie vykonávať advokáciu. Spoločnosť s ručením obmedzeným, prostredníctvom ktorej vykonáva činnosť v súlade so zákonom o advokácii, podlieha výlučne režimu zdanenia, pričom plnenie spoločnosti titulom rozdelenia zisku nepodlieha zdaneniu ani iným odvodovým povinnostiam verejno-právneho charakteru. Výklad zákona o sociálnom poistení žalovaným označil za zneužitie výkladu jeho dotknutých zákonných ustanovení na úkor práv žalobcu, ktorý v rozhodnom období nedosahoval žiadny príjem. Žalovaný protiprávne supljuje nedostatočnú právnu úpravu s cieľom neoprávneného požadovania plnenia si odvodových povinností žalobcom. Nesprávnou aplikáciou zákona o sociálnom poistení bol vo vzťahu k jeho osobe porušený Článok 12 Ústavy Slovenskej republiky.

Žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania v medziach žaloby, v súlade s § 250ja ods.2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Námietky, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu boli v zásade zhodné s námietkami, ktoré žalobca uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa. Podľa názoru najvyššieho súdu už správny orgán a následne aj súd prvého stupňa sa s týmito námietkami žalobcu riadne vysporiadali, pričom odvolací súd už vyslovenú argumentáciu považuje za relevantnú, výstižnú a dostatočnú. Žalovaný ako aj krajský súd podrobne odôvodnili, prečo žalobcovi, ktorý sa od 1. augusta 2008 stal spoločníkom a zároveň

konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným, poskytujúcej advokátske služby podľa § 15 zákona o advokácii, nezaniklo povinné sociálne poistenie ako SZČO podľa § 21 zákona o sociálnom poistení. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie ich správnosti dopĺňa, že § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení vymedzuje pojem SZČO na účely tohto zákona a upravuje tak aj postavenie advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti. Ustanovenie § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spol. s r.o. Účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu jeho oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb .

Oprávnenie na výkon advokátskej činnosti trvá od zápisu do zoznamu advokátov až do vyčiarknutia z takého zoznamu alebo pozastavenia advokátskej činnosti (§ 8 zákona o advokácii). Oprávnenie na výkon advokátskej činnosti má za následok, že advokát musí byť považovaný za SZČO na účely § 5 písm.c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 a preto je povinne nemocensky a dôchodkovo poistený podľa § 14 ods.1 písm.b/ a § 15 ods.1 písm.b/ zákona o sociálnom poistení. Vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení. Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava, obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, upravujúca iba formu, ktorou môže advokát advokáciu vykonávať, lebo základným predpokladom výkonu advokácie je výkon takej činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Vymedzenie SZČO podľa § 5 písm.c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať advokáciu. Vzhľadom na uvedené je irelevantné potvrdenie SAK o zániku oprávnenia žalobcu vykonávať advokáciu samostatne ako fyzická osoba.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu na diskrimináciu podľa Čl.12 Ústavy a rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaný nárok na náhradu trov konania nemá.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. júla 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská